

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 17043 pośła Dariusza Mateckiego z 13 maja 2026 roku w sprawie podjęcia działań na rzecz systemowego udziału Republiki Federalnej Niemiec i Republiki Austrii w finansowaniu utrzymania, konserwacji i działalności edukacyjnej najważniejszych polskich miejsc pamięci ofiar niemieckich zbrodni z okresu II wojny światowej, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Strony polska i niemiecka prowadzą dialog na rzecz współpracy przy miejscach pamięci związanych z ofiarami II wojny światowej, które ginęły i cierpiały w wyniku zbrodniczej polityki nazistowskich Niemiec w okupowanej Polsce. Najczęściej rozmowy te prowadzone są na poziomie samych podmiotów (muzeów martyrologicznych, instytucji kultury, muzeów narracyjnych itd.), które podejmują współpracę przy danych projektach i definiują sposób finansowania. Warto tu przywołać zainaugurowany w marcu br. projekt *Polsko-Niemieckie Forum Miejsc Pamięci*, które jest swoistą platformą współpracy instytucji z Polski i Niemiec. Dzięki Forum identyfikowane są potrzeby tych wyjątkowych miejsc i proponowane sposoby ich zabezpieczania i dalszej działalności muzealnej i edukacyjnej. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wspiera instytucje w ich działaniach i uczestniczy w prowadzonym dialogu.

Miejsca pamięci w Polsce są zewidencjonowane. Muzea martyrologiczne, podobnie jak inne muzea, są wpisane do rejestrów ministerialnych. Są to informacje ogólnodostępne zarówno dla podmiotów polskich, jak i zagranicznych. Należy przypuszczać, że władze Niemiec już dysponują takim zestawieniem.

W obszarze pamięci są różne podmioty pod względem prawnym (np. muzea, w tym muzea martyrologiczne, instytucje kultury), autentyczne miejsca kaźni lub placówki, które powstały w ostatnich latach dla zachowania opowieści o konkretnych ofiarach i zdarzeniach. Mają one różnych organizatorów (rząd, samorząd, organizacje pozarządowe) i prowadzą nie zawsze tożsamą działalność, jak też znajdują się w różnych fazach rozwoju organizacyjnego (np. rozbudowa lub zakończone inwestycje, zmiana struktury etc.). Proste porównanie instytucji i ich danych nie zawsze pokazuje złożoność zagadnienia. Trudno porównać wszystkie podmioty, np. Muzeum Powstania Warszawskiego z Państwowym Muzeum na Majdanku – przywołując przykłady wymienione w interpelacji. To są ważne elementy, które sprawiają, że tworzenie odpowiednich wykazów, o których jest mowa w interpelacji,

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie www.gov.pl/kultura/bip w zakładce Polityka przetwarzania danych osobowych.

Identyfikator dokumentu: 2498650.11079754.10523749

+48 22 42 10 100
esp@kultura.gov.pl
www.gov.pl/kultura

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15
00-071 Warszawa

wymaga stosownej metodologii, tak by dane były porównywalne, służyły realizacji celów poszczególnych organizacji poprzez stawianie właściwych diagnoz.

Poniżej przedkładam zestawienie z uwzględnieniem danych finansowych na rok 2025 dotyczące muzeów wymienionych w interpelacji.

Instytucja	Dofinansowanie MKiDN w 2025	Dofinansowanie AT lub DE	Uwagi
Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu	90,76 mln PLN	W latach 1993-2009 - 40 mln PLN od rządu DE, krajów związkowych DE, Republiki Austrii	
Środki przekazane Fundacji Auschwitz-Birkenau na Kapitał Wieczysty, z którego zysków finansowane są m.in. działania realizowane przez Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w ramach Globalnego Planu Konserwacji		W latach 2009-2026 - DE 120 mln EUR - AT 4 mln EUR	
Państwowe Muzeum na Majdanku. Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady (1941-1944) z oddziałami: Muzeum i Miejsce Pamięci w Bełżcu. Niemiecki nazistowski obóz zagłady (1942-1943) oraz Muzeum i Miejsce Pamięci w Sobiborze. Niemiecki nazistowski obóz zagłady (1942- 1943)	20,2 mln PLN	- 2019-2021 od Federalnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec na realizację projektu wystawy głównej w Muzeum i Miejscu Pamięci w Sobiborze kwota 4,2 mln PLN, - 2024-2025 od Fundacji Stiftung Erinnerung Verantwortung und Zukunft na realizację	

Instytucja	Dofinansowanie MKiDN w 2025	Dofinansowanie AT lub DE	Uwagi
		projektu "Spaces of Holocaust. Majdanek-Belżec-Sobibór" - ein deutsch-polnisch-niederländisches Gedenkstättenprojekt kwota 0,7 mln PLN	
Muzeum Stutthof w Sztutowie. Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady (1939-1945)	12,11 mln PLN		
Muzeum Treblinka. Niemiecki nazistowski obóz zagłady i obóz pracy (1941-1944)	11,56 mln PLN	95 tys. PLN z Fundacji edukacyjnej im. St. Hantza z Niemiec (Stanisław Hantz Bildungsverk)	Muzeum prowadzone jest wspólnie przez Ministra KiDN oraz województwo mazowieckie, które również wspiera Muzeum własną dotacją.
Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy. Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady (1940 - 1945)	3,7 mln PLN	37 tys. PLN - Konsulat Generalny Niemiec we Wrocławiu na tłumaczenie na język niemiecki i wydanie książki "Szkice z historii Konzentrationslager Gross-Rosen".	Muzeum prowadzone jest wspólnie przez Ministra KiDN oraz województwo dolnośląskie, które również wspiera Muzeum własną dotacją.
Muzeum Powstania Warszawskiego	3,1 mln PLN	Muzeum zawarło dwie umowy: 1) w 2024 r. z Landeshauptstadt Düsseldorf (Miasto Düsseldorf) ws. współpracy przy prezentacji wystawy	Muzeum prowadzone jest wspólnie przez Ministra KiDN oraz Miasto st. Warszawę, które również wspiera Muzeum własną dotacją.

Instytucja	Dofinansowanie MKiDN w 2025	Dofinansowanie AT lub DE	Uwagi
		„Powstanie Warszawskie 1944” w Düsseldorfie – 10 tys. EUR 2) w 2026 r. z Sächsische Staatskanzlei (Wolny Kraj Saksonia) ws. współpracy przy prezentacji wystawy „Powstanie Warszawskie 1944” w Lipsku. Wartość umowy wyniosła – 7,1 tys. EUR.	

Ponadto informuję, że:

- Muzeum Kulmhof w Chełmnie nad Nerem, będące oddziałem Muzeum Martyrologicznego w Żabikowie, jest samorządową instytucją kultury. Muzeum nie jest współprowadzone przez Ministra KiDN. MKiDN nie ma informacji ws. wysokości dotacji przekazywanej Muzeum przez jego organizatora. Muzeum nie otrzymywało wsparcia finansowego od rządów Niemiec i Austrii;
- Muzeum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie, oddział Muzeum Wsi Kieleckiej, jest samorządową instytucją kultury, prowadzoną wspólnie i finansowaną przez dwa podmioty: województwo świętokrzyskie oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. MKiDN nie ma informacji ws. wysokości dotacji przekazywanej Muzeum przez współprowadzące Muzeum podmioty ani informacji odnośnie do dofinansowania przez rządy Niemiec i Austrii.

Z poważaniem

z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sekretarz Stanu

Maciej Wróbel

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/